

HLAS DOMOVA

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY

FREE CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

Ročník XVI.

Melbourne 8. srpna 1966

Číslo 16.

Od Hitlera k Steinbeckovi a Vietnamu

Bota na krku

Dnes je to hotová věc, historie vyřkla svůj ortel, byli vítězové a byli poražení, a výrobci historických filmů vědí, že Gregory Peck, Cary Grant nebo Wiliam Holden nemohou hrát nikoho, kdo usiloval o mír s Třetí říší. Nepřítel byl izolován, poznačen, poražen a odsouzen, a všichni sborově předstírají, že vždycky věděli, jaké zlo představoval Hitlerův nacismus pro svět a že vždycky uznávali, schvalovali a propagovali nutnost vojenského zákroku.

Víme dobře, že to není pravda a že hejna "jestřábů a holubic" nejsou vymožeností dnešní doby a vedlejším produktem Vietnamu. Winston Churchill a lord Vansittart např. patřili k jestřábům své doby. A mračna holubic, jimiž se obloha zle černala, polepila jim záda mohutným nápisem, který hlásal: válečný štváček!

Je pouhý prelud te nej povrchnější historie, že v těch dobách hrozného temna stál demokratický Západ jednotný jako skála, připravený čelit hitlerovým armádám a pomoci těm lidem, které už ty armády zotročily.

Russell a Lippman

Bylo mnoho lidí, kteří dokazovali, že je vlna Hitlerova fašismu nezadržitelná, neboť pokroku se nelze stavět v cestu, a byli ti, kteří viděli v německém národním socialismu mnoho kladného. A nebyli to vždycky neinformovaní lidé z ulice, jimž šlo jenom o mír pro "naši dobu".

Uctíváný filosof Bertrand Russell, který právě volá po sovětských stíhačkách proti americkým útočníkům ve Vietnamu, tenkrát navrhoval, aby se jen německé armády pustily bez boje

do Anglie, aby se jim připravilo přátelské uvítání a že potom jistě samy od sebe odejdou.

Na druhé straně světa poučoval Američany jejich stejně uctívány politický vědec Walter Lippman, že v Pacifiku nemají co pohledávat, že se tam musí dát japonské expanzi volná ruka.

Jak vidíme, všechno nebylo tak jasné, a kdyby se tenkrát o tom dělaly velkofilmu, Boris

Karlof by hrál často Churchilla a Gregory Peck by byl asi hájil "mír pro naši dobu". Jak to, že my jsme bytí tak chytří, jak to, že Beneš věděl, Chamberlain nevěděl a lid za mořem ani netušil? Přemýšlíme o tom všem v době, kdy nám nad hlavami šumí perutě nejnovějších jestřábů a holubic a kdy ve všeobecném zmatení vietnamských myslí množ-

nit, že příbuzenské záležitosti nejsou organizovány nějakou ligou pozůstalých, ale chladnými ministerstvy, které ovlivňují kalkurátory.

Pozoruhodný článek ve Světu v obrazech praví o dnešní situaci s překvapující otevřeností: "V uplynulých dvaceti letech se u nás hodně udávalo, ale už méně se orala v úvahu ekonomie i efektivnost.

Něco zavinila mezinárodní situace, hlavně americká politika studené války a embarga, hodně aké (slyšte - pr.) falešné představy o socialismu, kde podle mínění některých teoretiků se nusedlo dělat všechno naopak, nebo alespoň jinak než na Západě...

Zajímavé ovšem je, že ohle nenormální rozděl-

ení lidí opravdu neví, na které straně krvavého velkofilmu úraduje John Wayne a na které se ďábelsky šklebí R. Massey.

Nebyli jsme tenkrát před lety chytří, nebyli jsme také spravedlivější a nebyli jsme ani odvážnější. Ale zúčastnili jsme se. Zúčastnili jsme se bez vlastní vůle, a část rozfukuje kouř a zahání mlhoviny, protože bota na krku je něco konkrétního, co nezapudí žádné učené disputace a žádné demonstrace pacifistů. Bota na krku zjevila nám pravdu, protože bota na krku tlačí.

David a Goliáš

Západní demokrat měl v době Hitlera všechny informace, které k správnému obrazu potřeboval, (Pokračování na straně 2)

Proč k nám jezdí maminky na návštěvu

Hospodářské cestování

Věřte nebo nevěřte ekonomovi ve Světu v obrazech (9. 7. 66), je to proto, že "průmyslová revoluce potřebuje mnohem větší zázemí, než je polovina Evropy, protože moderní stroje zdvojnásobují až zdesateronásobují výrobu a musí tak činit, mají-li se vyplatit miliardové investice."

V komunismu má i mateřská láska pevnou hospodářskou základnu, a jsme rádi, že se konečně někdo vyslovil jasně. Je mezi námi dost lidí, kteří si nehodlají uvědo-

leni světa na dva nepřátelské tábory bylo a je i ke škodě těch na druhém břehu...

Je velmi hezké, když se Východ stará, aby Západ nepřišel nahuben:

"Po dvaceti letech tudíž dochází k zmoudření, které není ani tak výsledkem dobré vůle jako ekonomického tlaku.

Západ potřebuje Východ, a Východ, chce-li dobudovat urychleně socialistickou společnost, nemůže se dobře bránit západní technice.

Jinak by to znamenalo objeňovat objeňené."

Myslíme, že je to dost závažné svědectví, a že bychom je měli uvádět, kdykoli se ozvou hlasy o "měkčí" politické linii.

(Pokračování na str. 2)

Ve východní Evropě je teď v módě hledat nebo aspoň naznačovat, že se hledá vážná formule k mezinárodnímu uvolnění, k navázání styků se Západem. V očích mnohých lidí je tam gen. de Gaulle mesiášem a Couve de Murville jeho prorokem. Ať je hlavní náklonnost tamních vlád zaměřena jakkoli, je na ně nyní poprvé vykonáván tlak zdola, z neoficiálních a polooficiálních kruhů. Čechoslováci se svými experimentálními divadly a filmy a se svými stále neklidnými intelektuály jsou dobrým vzorem tohoto směru. Spisovatelé, umělci a hudebníci volají po větší volnosti, po umožnění větších styků s kolegy z téhož oboru na Západě. Kromě toho je třeba udržovat a zvěšovat obchodní styky, aby bylo možno obstarat si na Západě kvalitní zařízení pro místní průmysl.

The Economist, London, 30. 7. 1966

NAŠE ZEM

Několikrát už jsme si všimli změn, které se v nás během let udály ve vztahu k těm dvěma věcem, jež jsou běžně označovány jako stará a nová vlast.

V letech, kdy "stará vlast" nebyla ještě dost stará a kdy se z nové ještě dávno nestala vlast, měli jsme na to všechno vyhraněný a jednoduchý názor. Doma bylo doma, tj. v Československu, a doma to bylo, až na ty komunisty, tak, jak to má být. Venku bylo, kdekoli jsme se právě nacházeli - v Německu, Kanadě, Spojených státech nebo Austrálii - a venku věci rozhodně jak by měly být nebyly, hlavně proto, že byly jiné než doma.

Zub času, jemuž pera autorů jinak nedají, ovšem hlodal a hlodal, až nahlodal i tu naši počáteční jednoduchost. Změna v nás byla pomalá, pozvolná a nepostřehnutá, a bylo třeba vnějšího nárazu, abychom si vůbec uvědomili, že se udála.

Ačkoliv to uvnitř pracovalo, navenek se po léta nezměnilo vůbec nic a naši staronoví spoluobčané kdekoli ve světě byli dále taktně i méně taktně poučováni, jak špatně to všechno dělají a jak docela jinak by měli žít.

A pak přišel ten náraz, o němž jsme mluvili. Lidé z Československa začali jezdit ven a lidé z venku začali jezdit do Československa. Došlo k setkání a střetnutí staré vlasti s novou, a" teprve toto střetnutí vedlo k vnějším projevům těch tichých změn, které se v nás udály.

Ne každý z nás si to uvědomil, ale bylo to, jako bychom se po nějakých 16 - 17 letech znenadání setkali sami se sebou. Jenom role se nějak převrátily vzhůru nohama.

Čerství příchozí z Československa začali kritizovat přesně to, co my jsme kdysi kritizovali, protože to bylo jiné než doma. A většina z nás to všechno začala pudově a podvědomě bránit, protože stará vlast teď už byla stará a z nové už se alespoň částečně stala vlast.

Vyskytne se ovšem otázka, měli-li jsme pravdu před šestnácti léty nebo máme-li ji dnes, protože v obou případech jsme ji mít nemohli. A je docela možné, že jsme se většinou mylili jak tenkrát, tak teď. V obou případech jsme se stali podvědomou obětí zvyku a nedůvěry, ne-li nepřátelství k tomu, co je nové a neznámé.

Starý zvyk nás v prvních letech nutil kritizovat všechno, co nás v tom novém světě obklopovalo a starý zvyk nás teď po dlouhých letech nutí schvalovat téměř všechno, co už jsme délkou doby vsábk. a přejali. V obou případech jsme se chovali a chováme jako vzorní ctitelé lokálního patriotismu a bohatě si zasloužíme těch pár facek, které za tu nádvaku z opatrnosti uštěďoval Josef Švejk.

My v Austrálii bychom měli nejlépe rozumět australským poměrům, a snad jenom na nich si tedy můžeme ukázat staré i nové omyly lokálního patriotismu. Kdysi byl zdravý rozum zahalen záplavou čaje a zápachem skopového, dnes je zasypáván rohem australské hojnosti. Faktem ovšem je, že ssedlý řůj á zápach skopoviny neměly nikdy zkrleslit obraz země, v níž lidé žijí svobodně v době, kdy svobody ve světě kvapem ubývá. A je stejně nepopiratelné, že žádný roh hojnosti nemůže zamaskovat nudu, již se australský život ve srovnání s evropským vyznačuje.

Jak před šestnácti léty tak dnes jsme se tedy částečně mylili a částečně jsme měli a máme pravdu. Jenom rovnováhu věci bylo třeba poopravit.

V každém případě svědčí naše lokálně patriotické šarvátky o směšnosti a škodlivosti lokálního patriotismu, ať už se za slovem "lokální" skrývá malé nebo velké území -obkreslené obecní či státní hranicí. A tato směšnost a škodlivost bude údělem nás všech tak dlouho, dokud pojem "naše země" nebude znamenat jenom to kulaté, po čem všichni běháme, -kw-

Published by F. Váňa,

8. Moorhouse St., Richmond E. 1., Vic.

Printers: Bussau & Co.,

6 Elizabeth St., Nth. Richmond, Vic.

Z dosavadních příprav je zřejmé, že sjezd má všechny předpoklady k tomu, aby navázal na úspěch obou sjezdů předcházejících a byl skutečně velkou událostí Čechů a Slováků v zahraničí.

BOTA NA KRKU

.Pokračování se str. 1) jako je má dnes. Neměl však ještě botu na krku a nemá ji na krku teď. Odmítal tedy a odmítá i nyní rozeznat pravdu, protože to byla a je pravda nepříjemná.

Neochotu uzнат nepřijemnou pravdu zastírají učené veřejné diskuse, jejichž hloubka je taková, že už nakonec v nepopíratelné složitosti takového vietnamského konfliktu nikdo nerozezná ani to, co by mělo být jasné.

Došli jsme tak daleko, že značná část veřejného mínění na Západě považuje vietnamský konflikt za zápas zlého amerického Goliáše s hodným Davidem Severního Vietnamu, a všichni odmítají vidět hroznou siluetu Goliáše čínského a ochranný deštník obra Sovětského svazu, s nimiž musí Spojené státy na každém kroku* počítat.

Steinbeck a Jevtušenko

Věci se nemají jen tak zjednodušovat, volají komentátoři na Západě.

V době všeobecného zmatení mozků však trochu jednoduchosti neškodí. Už proto je třeba vítat celkem jednoduchou, ale pravdivou a rozumnou odpověď Johna Steinbecka na útočnou báseň někdejšího rebelu a nyní dvorního literáta Jevtušenka.

Steinbeck, jehož nikdo nemůže podezírat z imperialismu, v té odpovědi řekl: "Ale, můj mi-

lý příteli, zadate me, abych odsoudil jenom polovinu války, naši polovinu. Já žádám vás, abyste se mnou odsoudil válku celou. Nevěřte přece, že naši piloti bombardují děti, že shazujeme bomby na nevinné civilní obyvatelstvo. To to není ani východní Berlín v roce 1953, ani Budapešť v roce 1956, ani Tibet v roce 1959 - Tato válka je dílem

předsedy Maocetunga, který ji navrhl a řídí in absentia . .

Steinbeck patří k liberálním spisovatelům se značně levicovými sklony. Jeho slova by proto měla být vzata v úvahu dříve, než se jeho kritizující druhové na Západě rozhodnou, koho mě hrát v příštích historických velkofilmech Gregory Peck a koho Boris Karlof. -kw-

Hospodářské cestování

(Pokračování se str. 1) Komunistická strana jistě sleduje úvodníky Rudého práva úzkostlivěji než pouhý Svět v obrazech. Tohle je případ šidla, jež v pytli neutažís.

Uvolnění směrnic k návštěvě Československa spadá přesně do hospodářských plánů. Bratislavský časopis Svazu mládeže Smena (12. 6. 66) prozradil některé technické podrobnosti o vládních směrnicích, které platí o návštěvách na obou stranách "ekonomické" opony.

Za určitých podmínek, praví Smena, "se umožňuje návštěva blízkého příbuzného v kapitalistických státech i tehdy, kdy (uprchlík - pr.) o-

pustí území republiky nezákonně".

Ovšem za určitých podmínek: návštěvu mohou uskutečnit jenom rodiče, jestliže tento uprchlík opustil ČSSR nejméně před 10 lety.

Desetiletý uprchlík se ovšem nesměl provinít "vyvíjením nepřátelské činnosti proti Československu". Nepřátelská činnost zahrnuje činnost ve Free Europe, v RIASu, v cizinecké legii anebo v "zradcovských uprchlických organizacích, spolcích a skupinách".

Uprchlík může prý získat povolení k návštěvě, pokud získal "cizí státní občanství a byl zákonní propuštěn z čs. občanství"

ROZHLASOVÁ STANICE 3 AR

vysílala 9. 7. v rámci programu UNESCO přednášku "Svět po dvaceti letech", v níž přednášející King-Hole uvedl, že se vědcům asi podaří v příštích 20 letech izolovat hormony stárnutí a tím prodloužit lidský život. - Tímto námětem a strachem před smrtí se zabývá divadelní hra "Věc Makropulos". Karel Čapek se v ní snažil vyřešit tento problém již před padesáti lety, a v postavách hry předvídá, jak by se různí lidé chovali, kdyby dostali do rukou návod na - elixír života. Mnohé utopie Jules Vernea jsou už dnes skutečností. A uskutečnění "divoké myšlenky" dlouhověkosti (jak ji sám Čapek nazýval) by mohlo poměrně brzy znamenat další triumf vědy nad záhadami přírody. R. K.

STŘEDISKO PANSKÉ MÓDY
164 Acland St., St. Kilda, Vic. tel. 94 2260

CESKE OCHOTNÍCKE DIVADLO V MELBOURNE

sehraje v pátek 12. a v sobotu 13. srpna 1966

v National Theatre, 316 Toorak Rd., South Yarra

KOMEDII KARLA ČAPKA

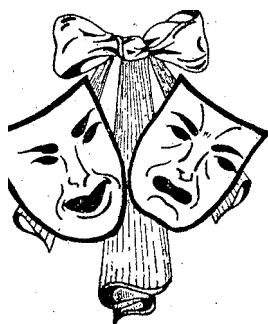
Věc Makropulos

Režie: Thea Kimlová

Osoby a obsazení:

Emilia Marty - H. Hájková, Jaroslav Prus - B. Tomeček, Janek, jeho syn - F. Fučík, Albert Gregor - E. Gruenberger, Haúk-Šendorf - V. Tichý, Dr. Kolenatý, advokát - R. Kimla, Solicitátor - O. Staněk, Kristina, jeho dcera - A. Weislová, Komorná - Z. Haberová, Lékař - A. Resenfeld, Strojník - E. Svoboda, Poklizečka - J. Tůmová. Podrobnosti na programech v divadle

Začátek v 8 hodin večer

Vstupné \$ 1.00

Zarjistěte si vstupenky včas. Na sobotní představení jsou už 2/3 sedadel prodány. Tel. 48-7723 nebo 379-2156

Provádíme veskere prace optické přesně, rychle a za levné ceny

CITY:

6 A Elizabeth St. Melbourne, C. 1 Telefon 63-3256

HAMPTON:

573 Hampton St, Hampton, S. 7

M. CHRPA

"itical Service

Telefon 98-5756

V. SJEZD ČS. SPORTOVČŮ

V rámci sjezdu Čs. sportovců v zahraničí, který se bude konat ve dnech 3., 4. a 5. září v Chicagu, se bude soutěžit v kopané, odbíjené, stolním tenisu, tenisu, golfu, plavání a lehké atletice. V sobotu 3. září bude v sokolovně Havlíček - Tyrš společenský večer s kabaretním programem "Večer v Praze", který sestavil a řídí Luboš Hromádka z Clevelandu. V neděli večer bude tamtéž "Tanec vítězů", kde budou též předány ceny vítězům jednotlivých soutěží. V pondělí bude výroční schůze a volby ústředního výboru Svazu. K sjezdu bude vydána pamětní kniha o čs. sportu a čs. sportovcích, žijících v zahraničí. Předsedou sjezdového výboru je Josef Grégr, -30 Elmwood Ave., Berwm, Hl., tel. 749-1459. Z. P.

Ale i v tomto případě je jeho beztrestnost pod míněna tím, že se nedooustil v zahraničí "závažné trestné činnosti orotí ČSSR".

Nejvýmluvněji je řečeno takto: "Při posilování žádosti uprchlíka o návštěvu blízkých příbuzných v ČSSR se bere zřetel na jeho celkový postoj k našemu socialistickému zřízení.

Ani příbuzní, jakko nevinní, nejsou pouštěři bez prověření:

"Žadatelé o povolení k návštěvě uprchlíka musí též splnit určité předpoklady, aby jim byla cesta do kapitalistických států povolena. Jistě to nebylo správné povolat cestu osobám, kteří se dopouštějí trestné činnosti, vedou nemorální život a na svém pracovišti nebo v místě bydliště nemají dobrou pověst

Pokud je nám znám budování nového československého "mostu mezi Východem a Západem" (termín, s který operuje élanek Světa v obrazech - pr.) má hlavně výhody pro komunistickou vládu.

Ta diktuje podmínky jak politické tak platební. Ministerstvo vnitra hraje úlohu zkoušky kuplířky: vymáčet citů a představ co nejtvrdě valuty, aby se "z. zemí průmyslové revoluce" zvětšilo.

Mnozí z nás, vědomí nebo nevědomky, jsou obětmi této chladně kalkulované finanční operace. Je jistě správné, ale věděli, co říkají kupci s city za jejich zády . .

25. 7. Generální sekretář Spojených národů U Thant přiletěl do Moskvy k jednání s představiteli SSSR o Vietnamu a o evropských problémech.

27. 7. Po porážce vlády Muhammada Ahmada Mahgoubu pověřil soudánský parlament sestavením nové vlády předsedu strany UMMA Sayyida Sadika El Mahdí. V zahraniční politice Súdán se neočekávají podstatné změny.

— Komunistické partyzánské skupiny Huků obnovily činnost na Filipínách. Vláda vyslala do ohrožených oblastí silné vojenské jednotky.

28. 7. Britský ministerský předseda Wilson odletěl do Washingtonu k poradám s pres. Johnsonem a k návštěvě Kanady.

— Čistka v komun. Číně pokračuje. Mezi dalšími oběťmi je náčelník generálního štábu Lo Dzui-čing.

— Jihovietnamský ministr předseda maršál Ky prohlásil, že Spojenci musí nyní obsadit Sev. Vietnam, anebo čekat dalších 20 let na ukončení vietnamské války.

30. 7. Člen delegace kom. Číny na mezinárodním kongresu v Haagu jménem Hsu se pokusil požádat o azyl v Holandsku. O-jeho úmyslu se dozvěděl vedoucí delegace a Hsu byl zmlácen, později unesen z haagské nemocnice a oak nalezen mrtev

iany. Holandsko poslalo do Pekingu ostrou protestní notu.

11. 7. Generál Ironsi, který se zmocnil vlády v Nigérii po puči začátkem tr., byl zajat rebelujícími jednotkami při cestě do severní Nigérie.

— Franc. ministr zahraničí Fouve de Murville navštívil Prahu, Bratislavu a Budapešť. S Maďarskem podepsal sérii smluv, o nichž prohlásil, že znamenají novou éru ve stycích 3bou zemí a ve stycích Francie se všemi komunistickými státy Evropy.

1. 8. V konžském Stanleyville, které bylo nedávne přejmenováno na Kisangani, se vzbouřily policejní jednotky a převzaly vládu nad městem.

2. 8. Argentinská armáda obsadila budovy university v Buenos Aires. Mnoho studentů a profesorů bylo zraněno.

6. 8. Mluvčí indonéské armády prohlásil, že byla zahájena velká akce likvidaci zbylých členů ústředního výboru nyní zakázané Komunistické strany Indonésie, kterých prý žije dosud 35.

WATCHMAKERS

K. Ebner
19 York St.,
vchod do Wynyard Stn.
(naproti pohyb, schodům)
Sydney
Telefon 29-7543

KUNIJNBUN I ALINI Któ 1AUKALE

Praha

375 High St., St. Kilda, Vic.
Telefon 94-5381

Otevřeno po celý den - obědy i večere

Teplá jídla a občerstvení po celou noc

Každý čtvrtek vepřové hody

• Srdečně zve R. Danešová

ČESKOSLOVENSKO VE ZKRATCE

— Bratislavská Pravda z 10. 7. uveřejnila diskusi o tom, zda je vhodné používat pozdrav "čest práci". Diskutovalo se tím a další "posvátné krávé" čs. komunistického režimu.

— V Praze zemřel po delší nemoci kapelník E. A. Dvorský. Bylo mu 67 roků. Ve věku 80 roků zemřel při návštěvě Prahy prof. MUDr. František Ningr z Brna, který byl nositelem Medaile J. E. Purkyně, Řádu práce a čestným členem mnoha vědeckých společností.

— Na staroměstském domě v ulici U radnice č. 24/5 byla odhalena pamětní deska Franze Kafky, která je dílem sochaře prof. K. Hladíka. Promluvil E. Goldstuecker.

— Za první pololetí tr. zvýšilo Československo vývoz do kapitalistických států o 285 milionů devizových korun proti loňskému 1. pololetí a dovezlo odtamtud více o 305 milionů dev. korun. Vývoz se tím zvýšil o 11% a dovoz o 13%.

— Na Staroměstském náměstí v Praze byla uspořádána demonstrace zahraničních studentů "proti americkému barbarství ve Vietnamu". Na řečnické tribuně, kterou byl ochoz pomník M. J. Husa, promluvili též zástupci ČSM, velvyslanectví Severního Vietnamu a Vietkongu. Po projevech šel průvod před budovu amerického velvyslanectví, kde byla odevzdána protestní rezoluce.

— V Boynansově muzeu v Rotterdamu se konala výstava výtvarných děl české gotiky doby Karla IV. a Václava IV., kterou zahájili čs. velvyslanec dr. Žilka a ředitel Národní galerie v Praze dr. J. Krofta.

— Stupňují se pokusy o likvidaci cikánských osad na východním Slovensku a rozptýl více než 100.000 cikánů hlavně v českých krajích. Poměry cikánů se v poslední době zhoršovaly. Lud piše, že v posledních letech začala též stoupat negramotnost cikánů, která se proti roku 1953 ve Východoslovenském kraji zdvojnásobila. Do školy • nechodí asi 40% cikánských dětí.

— První sezóna v nové brněnské divadelní budově skončila 11. července 70. představením "My Fair Lady". Na všech scénách Státního divadla v Brně bylo uvedeno celkem 28 premiér a všechna představení shlédlo na 660.000 lidí, což je o 200 tisíc více než v předcházející sezóně.

— V Ostravě zemřel ve věku 75 let zakládající člen KSČ Josef Kotas, nositel několika komunistických řádů a vyznamenání. Těsně před válkou odešel do Polska a později do Anglie.

— Počet automobilů, v osobním vlastnictví se zvýšil na 375.000, počet neuspokojených zájemců stoupl na 140.000. Roční průměr ujetých kilometrů v posledních letech také vzrostl, ale přesto dosahuje jen 4.900 km, zatímco např. v Západním Německu dosahoval již v r. 1963 přes 18.000 km, ve Švédsku přes 15.000 km atd.

— V Lehotce pod Břehem v žiřinském okrese byl uveden v červenci do zkušebního provozu nový závod na úpravu perlitových hornin.

— Generálními řediteli čtyřech nových podniků zahraničního obchodu byli jmenováni: Josef Jonáš (Škodaexport), Jar. Mudruňka (Investa), Lubomír Opěla (iMercuria) a inž. Jiří Petrák (Exico).

— Mezi obcemi Vysoká Pec a Kundratice na Chomutovsku bylo provedeno 6 průzkumných vrtů krušnohorských svahů, které mají zjistit možnost dolování hnědého uhlí v tomto prostoru.

— V Bánovicích nad Bebravou se konala doplňovací volba poslance Slovenské národní rady. Zúčastnilo se 99,8% oprávněných voličů a poslancem byl zvolen inž. Štefan Sádovský, který dostal 99,9% hlasů zúčastněných voličů. Podobnou většinou byl zvolen v obvodu Trebišov na východním Slovensku Ján Koscelanský poslancem Národního shromáždění.

— Zástupce šéfredaktora týdeníku Němců v ČSSR "Volkszeitung" B. Schalke prohlásil v rozhlasu, že počet Němců v ČSSR stále klesá. V roce 1960 jich prý bylo 140.000, ale do roku 1965 počet klesl o 6.000. Důvodem prý je asimilace dětí, protože německé školy neexistují a rodiče nemají zájem na posílání dětí do hodin němčiny.

— Dne 16. července byl předán Rudolfo Frimlovi v pražské Sportovní hale před začátkem představení jeho opery Rose Marie diplom čestného občanství města Kunštátu.

— Za první pololetí tr. odjelo s Čedokem z hranice celkem 115.358 osob, z toho přes 105.000 do socialistických zemí.

— Oravský divadelní festival začal 13. července,

kdy bylo na nádvoří oravského hradu provedeno Shakespearovo "Zkrocení zlé ženy". Festival je přehlídkou nejúspěšnějších inscenací Divadla Petra Jilemnického v Žilině a Divadla SNP v Martině.

— V oblasti obcí Hnúšťa a Ratková na Rimavskosobotecku byla zjištěna ložiska magnezitu vysoké kvality, která prý zaručí zásobování čs. průmyslu magnezitem na dobu nejméně 25 roků.

— Mexický senátor Alfonso Guerra prohlásil v parlamentě, že dva čs. diplomaté, Emil Hradecký a Jaroslav Kubrycht, prováděli v zemi rozvratnou činnost pod rouškou šíření obchodních styků a žádal, aby byli ze země vypovězeni.

— Úroveň filmů uvedených na letošním filmovém festivalu v K. Varech byla nižší a proto se mezinárodní filmová porota rozhodla, aby "Velká cena" festivalu nebyla udělena. Byly uděleny 3 "Hlavní ceny" a to za film "Tři" (režisér A. Petrovič, Jugoslávie), "Chladné dny" (A. Kovacs, Maďarsko) a "Kočár do Vídně" (K. Kachyňa, ČSSR).

— Dne 15. července náhle zemřel prof. dr. Rudolf Peter, zakladatel čs. dětské gynekologie, přednostka kliniky Karlovy university v Praze.

— Letošního 21. festivalu lidové písně a umění ve Strážnici na Moravě se zúčastnilo přes 200 zpěváků, hudebníků a tanečniců z ČSSR, SSSR, Itálie, N. Zélandu, Polska, Rakouska a Tunisu.

— Chemické závody y Záluží koupily v Holandsku stroje za 55 milionů zlatých.. FEC/PNL/H

Lze v ČSSR uplatnit právo obhajoby?

Nedostatek právníků

Socialistický stát zaručuje už svou soustavou spravedlnost pro všechny občany. Právní zástupci, jak je známe z kapitalismu, představovali jen parasy, kteří žili z lidské pošetilosti a často přímo z toho, že dokázali popřít skutečné právo, umožnit kapitalistům protiprávní zisky atd.

To jsou jen některá "odůvodnění", kterými krmil komunistický režim čs. občany po Únoru, když docházelo k drastickým čistkám v řadách advokátů, k přerazování mnohých "do výroby", a k stejně drastickému omezení počtu studujících práv.

Spravedlnost soudů a lidových orgánů bylo pak možno sledovat při několika velkých veřejných procesech, např. při procesu se Slánským a spol., které byly jen ukázkou toho, jak se postupovalo a rozhodovalo v tisících případech menších, ať už se týkaly práva trestního nebo civilního, kde k tomu všemu ještě nebyla vůbec žádná kontrola veřejnosti.

Nedostatek právníků měl pak i značný vliv na čs. legislativu. Zákony a různé právní předpisy jsou často nejasné a někdy si i odporují.

Zdá se, že stejně jako v mnoha jiných úsecích života je i zde režim v poslední době nucen k tomu, aby hledal východisko z neutěšené situace, kterou způsobil nedostatek právníků a podceňování jejich významu. Problémem se zabývalo pražské Svobodné slovo (16. 7.), které uveřejnilo rozhovor svého redaktora s dr. V. Hrabalem, krajským soud-

cem v Ostravě a poslancem NS.

Dr. Hrabal po několika povinných "zjištěních" o spolupráci soudů a advokátních poraden v Severomoravském kraji připouští, že "v práci naší advokacie není všechno v naprostém pořádku. Tak především je nutno zkoumat, zda ústavou zaručené právo obhajoby ... je možno v současných podmínkách rozvoje naší společnosti skutečné a v plné míře uplatnit".

V jaké míře lze toto právo uplatnit, dokazují další údaje poslance dr. Hrabala:

"V roce 1965 se ve skutečnosti účastnil obhajoby jen u 40% výsledků osob obviněných ve vyšetřování a jen asi u 12% jiných vyšetřovacích úkonů ... Tyto údaje jsou spíš ještě vyšší než je skutečnost. V letošním roce je situace ještě horší. Účast obhájců u prvního výsledku obviněného byla do konce května jen asi 12%, u

dalších výsledku jen 1% a u jiných důkazů sotva 5%."

Dr. Hrabal uvádí, že v Praze připadá jeden advokát asi na 5.800 obyvatel, v ostatních krajích republiky na 20.000 obyvatel a ve Středoslovenském dokonce na 27.000 obyvatel. V celém státě je celkem 760 advokátů, kromě dalších 26 ve specializované mezinárodní agendě. Dále říká:

"Polovinu všech advokátů tvoří ti, v jejichž činnosti po prověrkách v letech 1945 až 1951 nebylo shledáno žádných závad. Z mladších lidí pracují tu jen ti nejzanečenější pro svou práci, protože jejich průměrná mzda činí kolem 1.800 Kčs měsíčně po dvouleté čekatelství lhůtě ... 20% advokátů je starších 60 let, 44% advokátů je ve věku 51 až 60 let. ... Za posledních 5 let se počet advokátů snížil o 10%, u čekatelů dokonce o 33%." (Pokračování na str. 6.)

Dozvuky špionážní aféry

V minulém čísle jsme se zmínili o špionážní aféře čs. diplomatů Zdeňka Piska a Jiřího Opatrného v USA. Světový tisk zatím uveřejnil podrobné referáty o této aféře, k nimž jen dodáme, jak na celou věc reagovaly čs. úřady a čs. tisk.

Nejdříve se ozvala stálá mise ČSSR u SN v New Yorku, která vydala toto prohlášení:

"Dr. Zdeněk Pisk, první tajemník stálé mise ČSSR u SN v N. Yorku, pracoval od července 1959 do května 1963 jako vedoucí konzulárního oddělení čs. velvyslanectví ve Washingtonu. V této funkci byl v oficiálním styku s mnoha občany USA i s pracovníky Státního departementu, včetně úředníků, kteří mu v naléhavých případech přinášeli k osobnímu rozhodnutí žádosti o čs. víza. V každém případě však šlo jen o styky vyplývající z oficiálního postavení dr. Zdeňka Piska jako vedoucího konzulárního oddělení. - Obvinění dr. Z. Piska, který po tříletém pobytu v ČSSR nastoupil 1. června tr. na stálé misi ČSSR u SN, jsou proto naprosto nepodstatná a stálá mise je kategoricky odmítá. Nelze je chápat jinak než jako součást širší, politicky motivované kampaně směřující ke skandalizaci socialistických zemí v souvislosti s jejich kritikou agrese USA ve Vietnamu ..."

Rudé právo uveřejnilo 15. 7. zprávu stálého čs. dopisovatele v New Yorku Jiřího Hochma-

na, který rovněž tvrdí, že špionážní aféra je jen výmyslem Státního departementu, "protože na rejstříku dočasných amerických námluv vůči jednotlivým zemím východní Evropy je Československo až na posledním místě a dbá se tudíž jen zcela minimálních ohledů. ..." Svým způsobem se pak zmiňuje o stycích čechoameričana Mrkvy s oběma diplomaty (které nejmenuje) a o umístění odposlouchávacího zařízení v kanceláři státního podtajemníka Balla.

Rovněž Pravda (15. 7.) věnuje pozornost washingtonské události a tvrdí, že "celý případ podezřele zavání snahou o vyvolání špionážní hysterie a nese zřetelné známky vykonstruovanosti podle hollywoodského vzoru". K tomu pak dodává, že jediným hmatatelným důkazem FBI je odposlouchávací přístroj. O snímcích, které FBI pořídilo ze 48 "tajných" schůzek Mrkvy s čs. diplomaty, se ovšem nikde v čs. tisku nedočtete.

Pražské ministerstvo zahraničí zřejmě nevědělo, jak věc přijatelně vysvětlit a proto se odhodlalo k protiútok. Pozvalo si amerického velvyslance v Praze O. Horseye a sdělilo mu, že druhý tajemník amerického velvyslanectví v Praze G. Edward Reynolds "zneužívá svého služebního postavení k špionáži v ČSSR" a požádalo, aby Reynolds opustil do tří dnů Československo.

Prvotřídní

DÁMSKÁ KREJČOVÁ

J. MYDLAKOVÁ

Fiat 1, 3 Chambers St., East Bruiiswick, Vic.

šije dle nejnovější módy
za výhodných podmínek

Návštěvy denně po 6. hod. večer a o víkend
Informace obdržíte telef. v HD (42-5980)

Drobničky z ČSSR

PROPOUŠTĚNÍ BULAČŮ

Šachty na Ostravsku... mají nadbytek pracovníků, ale jen v neproduktivních oblastech, a snaží se je pochopitelně uvolňovat, aby snížily náklady na těžbu. Jde zejména o zaměstnance na pomocných místech v dolech i na povrchu, zatímco se nedostává a dlouho ještě bude nedostatek mladých zdravých mužů, kteří by v hornictví pracovali trvale, zejména v rubání a předcích. V období druhé a třetí pětiletky, kdy byl velmi tíživý nedostatek zaměstnanců v dolech, uvolnila se kázeň. V té době bez omluvy denně nepřicházelo do práce 2.500 lidí. Na některých šachtách čistá pracovní doba činila jen 5 až 6 hodin denně. Přesvědčování některých nenapravitelných bulačů nepomáhalo, i když byly vyčerpány všechny možnosti k nápravě. Důlní podniky nakonec přikročily k výpovědím. Loni bylo takto uvolněno 2.530 bulačů, anebo zaměstnanců, kteří na šachtě nechtěli řádně pracovat. Práce, 13. července 1966

ČS. VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA

Pražská výstřižková služba, jediná svého druhu v Československu, zpracovává na 900 titulů domácího i zahraničního tisku. Její výstřižkové oddělení na pražském Vyšehradě sleduje zprávy z mnoha oblastí, např. z kulturní, politické, hospodářské, technické, zemědělské, zdravotní... Zaměstnáváme především lektorky, které pročítají noviny a zatrhávají odstavce a články o tom či onom oboru. Samozřejmě podmínkou je znalost dvou světových jazyků. Noviny pak putují ke stříhačkám a odtud do expedice. Celkem zde pracuje 39 žen a jediný muž... Pracujeme od roku 1958, teprve nyní ale "patříme" Pražské informační službě. Předtím jsme spadali pod ČTK, ba dokonce také k Osvětovému ústavu. Máme celkem 1.500 abonentů. Soukromých osob je nepatrný počet. Mladá fronta, 12. července 1966

REORGANIZACE DIVADELNÍ SÍTĚ V ČECHÁCH

Postupně dochází u nás podle plánu k reorganizaci divadelní sítě. Další krok byl učiněn 1. července tr., kdy došlo k sloučení dvou oblastních divadel: Divadla J. Průchy v Kladně s Městským divadlem v Mladé Boleslavi. Kladenské divadlo bude nyní obhospodařovat obě města a jejich zájezdové oblasti. Po zkušenostech z tohoto provozu je pespektivně v plánu ještě i sloučení dalších oblastních divadel Středočeského kraje a to v Příbrami a v Kolíně. Umělecký ředitel DJP v Kladně Antonín Dvořák zabývá se výhledově myšlenkou vytvořit velké divadelní středisko kraje, jehož sídlem by se mohlo stát dosavadní Hudební divadlo, v Nuslích. Má zde vzniknout sídlo Středočeské činohry Jároslava Průchy, kde by probíhaly zkoušky, premiéry a popřípadě i některé reprízy, a odtud by hvězdicovitě zájžděly soubory do jednotlivých oblastí a prakticky tak obhospodařovaly území celého kraje. Lidová demokracie, 14. července 1966

KDO A KDE NASTOUPÍ?

; Největší zájem pražských chlapců z devítileté se letos soustředil na obor mechanik, dalších odvětví pak na uměleckou kovovýrobu, zámečnictví a nástrojářinu. Velký nápor byl i na povolání kuchař a číšník. Děvčata se chtějí především učit prodavačskými průmyslového zboží, knihačkami, kadeřnicemi, fotografkami, spojovými manipulantkami, uplatnit se v rukodělné umělecké řemeslné výrobě a dále jako dámské krejčovské, sazečky a graficky... Zájem Ovšem nemůže být vždy rozhodující. Vždyť strojírenské závody potřebují soustružníky a frézáře a obrovská potřeba učňovského dorostu je stále ve stavebních profesích. Dívky se mohou uplatnit v různých odvětvích výroby, obchodu a služeb. A tak Otázky nad tím, kdo a kde nastoupí 1. září, se spíše rozmnožily. Hospodářské noviny, 7. června 1966

KONEC EJPOVICKÝCH HRUDKOVEN ?

1 O osudu ejpovických hrudkoven není definitivně rozhodnuto. Bude-li závod pokračovat v těžbě a zpracování železné rudy, to bude záležet na tom, zda se v riejbližší době vyvine ekonomicky výhodnější technologie. Podle stanoveného programu se však postaví dvě rotační pece již v těchto dnech a to znamená, že jedei i komín přestane chrlit popílek a dým. Další pece mají zastavit provoz v příštích 18 měsících. Souběžně s omezováním hrudkování se však Začíná uskutečňovat nový výrobní program závodu. Rozběhla se již výroba ocelových konstrukcí pro zemědělské účely... Závod vybudoval vlastními silami a s použitím bankovního úvěru také výrobní zařízení na struskobetonové tvárnice a hrudkovenšské brusky. Ujala se rovněž výroba mletého vápence, jehož roční kapacita má vzrůst až na 100.000 tun. V Ejpovicích, se počítá rovněž se středními a generálními opravami motorů, výrobou náhradních dílů pro zemědělské stroje a dalšími výrobky. Svobodné slovo, 19. července 1966

Vyplatí se náklady na
komunistickou propagandu?

Československo

Před časem jsme se s přáteli dohadovali o tom, zda se mohou komunistickým státům vyplatit neúměrně vysoké náklady na propagandu. Máje tuto debatu ještě na mysli, vydal jsem se před týdnem na diskusní večer s námětem "Život y nynějším Československu", který pořádala v Melbourne Australasiai Book Society.

Hlavní osobou večera byl autor knihy "Czechoslovakia - From the New World" Kevin Hartshorne, uvedený jednak mluvčím zmíněné velmi levicové organizace, jednak novinářem A. A. Phillipsem, kterému se před časem pořítilo umístit příznivou kritiku této knihy do melbournského deníku The Age.

Autor K. Hartshorne je znalcem poměrů v Československu. Za svéno tříletého pobytu v zemi našel zřejmě to, co říledal a navíc i českou iianželku. O tom, jak se io Československa dostal, říkal na zmíněném /ečeru asi toto:

Nebyl členem žádné iustralské politické strany, ale cítil, že lidská společnost potřebuje nutně změnu poměrů. Chtěl proto poznat život v SSSR, ale na radu přátel přenesl svůj zájem na ČSSR. Československo bylo před přechodem k socialismu průmyslově vyspělým kapitalistickým státem jako je dnes Austrálie, takže tam provedené změny a vývoj mohou být pro Australana zajímavější.

Napsal supliku čs. ministerstvu školství a kultury a byl dost překvapen, když po čase dostal odpověď - pozvání.. V Československu pak: studoval na universitě a pracoval v továrně i ns kolchozech. Své dojmy si pilně zaznamenával.

Měl možnost poznat život v Československu, jaký opravdu je. Naučil se slušně česky a studen-ti, dělníci a zemědělci í ním mluvili docela otevřeně, i když samozřejmě věděli, že si nepřivez; kádrový posudek od R

G, Menziese či Santamarii a ani od Arthura Calwella. Právě to vědomí jim asi umožňovalo, že se mu plně svěřovali i s břitkou kritikou poměrů v Československu. Vřak ji v knize také poctivě zaznamenává - říkal.

Z vyprávění o zážitcích v Československu vyplývá, že tam byl opravdu v dobrých rukách, takže mohl získat spoustu hodnotných vědomostí. Tak třeba o zemědělství sám zjistil, že se režim dopouštěl při jeho nové organizaci chyb. Ale...

O těch "ale" se poučil na kolchozu v severních Čechách, kam byl pozván, předsedou kolchozu, doktorem filosofie, ministerským úředníkem, který vyslyšel volání vlády k pomoci v zemědělství a vrátil se k půdě. Kromě toho pracoval v kolchozu na jižním Slovensku. Manželka předsedy tamního kolchozu byla katolička a -kritizovala komunisty ale jinak se s poměr) *szila. Její manžel a dvě děti, které studovaly na vysoké škole v Praze, SE však zřejmě postarali to, aby mu dokreslil: správný obrázek o poměrech v čs. zemědělství V obou případech šle asi o typické československé zemědělce.

Jimmy objevuje

nebudu blíže rozebírat, protože jsem - ji četl jen na přeskáčku. I to však stačilo k zjištění, že je psána dost inteligentně (posuzujete-li ji jako propagandu, ne jako literární dílo), že se autor většinou vyhýbá polopatismu a že si je plně vědom účelu knihy. Trochu naivnější . západní čtenář, mající jen povrchní znalosti o poměrech v totalitních státech, může dokonce považovat některé stati knihy za fair. Přetiskování několika odposlouchaných vtípů a výroků kritiků čs. režimu při tom vydatně pomáhá. I kritické poznámky k některým detailům z čs. života jsou připojeny, aby tím více vynikl konečný obdiv autora k čs. komunistickému režimu.

Chcete-li si udělat obrázek o knize, stačí číst závěrečnou stať, nazvanou "Miluje mne nebo ne?". Nebudu citovat docela poslední stránky s "mírovým" apelem, o hrozbě atomových zbraní Ameriky, ale pro informaci uvedu část, v níž snoubenka před odjezdem do Austrálie lká (str. 204):

"Stále více si uvědomuji kladné stránky života v Praze a našeho žití vůbec, jakmile pomyslím na to, že to vše opustím a budu žít někde jinde a že se nikdy nevrátím. Dvě naše děvčata cestovala nedávno stopem po Francii. Mluvila tam s dětmi, které jedí jen jednou denně - představ si to!. Byla překvapena špinou, sešlostí zanedbaných památek, vandalismem. Obě (Pokračování na str. 6)

TO JE SYMBOL ...

- * PENĚŽNÍ JISTOTY
- * BANKOVNÍCH SLUŽEB VŠEHO DRUHU

Vkladní knížky, šekové účty, Zasilání peněz do ciziny příbuzným a přátelům → Služby turistům atd. —

- * POHODLÍ

Všechno můžete zařídit v jednom místě.

O podrobnostech se informujte v nejbližší filiálce

NATIONAL
BMiK

CHEQUE nr SAVINGS

ACCOUNTSWIT&COUNTS

THE NATIONAL BANK OF AUSTRALASIA LIMITED

and its wholly owned subsidiary

THE NATIONAL BANK SAVINGS BANK LIMITED

Československá filmová ofensiva na Západě zesiluje

Československá záplava

Americký Newsweek 18. července: "Reflektor na Prahu!", Time 29. července: "Teplé světlo z tmavého kasina". Přes noc objevili Kolumbové filmových stránek novou Ameriku: Barrandov. Unudění filmoví estéti zahlédli nejnovější vlnu. Jak poznamenal velmi správně jeden z československých režisérů, vypadá to, že to není yLna ale záplava. Svět poznal, že v Československu dělají dobré filmy, a okamžitě si začal vymýšlet důvody, proč tomu tak je a proč tomu tak dřív nebylo. Time dokonce přišel s tímto příspěvkem: Barrandov musí děkovat Goebbelsovi za to, že se československý průmysl rozjel naplno. Nevysvětlil však jiné tvrzení, že do roku 1961 sotva kdo slyšel o československém filmu (s výjimkou práce Jiřího Trnky). Myslím, že vysvětlení popularity československých filmů na zahraničních trzích je dvojitá. Jednak nelze popřít, že s uvolněním umělecké tvorby v letech 1961-1965 se ohromně zvýšila kvalita československých filmů. Zvětšila se jejich rozmanitost, bylo povoleno fantasii. Nezáleží na tom, jaké důvody vedly komunistický režim k tomuto uvolnění. Někdy i krytí deficitů je kulturní výboj. Na druhé straně nastala změna v kritickém hodnocení "cizojazyčných" filmů v anlosaském světě. Jakmile po druhé světové válce Hollywood zdegeneroval v televizní středisko, nastala zlatá éra evropské kinematografie. Italové byli první, kteří byli uznáni. Těsně v závěsu byli Francouzové s "tmavou vlnou". Ruská tvorba zazářila jenom krátce a byla vystřídána Bergmanovou školou. A dneska se dostalo uznání československému filmu.

Zhruba lze říci, že dnešní filmová tvorba je reakcí na absolutistická léta stalinismu a rozpačité přešlapování po roce 1956. Tlak budí protitlak.

Režiséři, kteří byli nuceni filmovat žalostné okupační příběhy a radostné budování našeho dneška, byli postupně ponecháni na volné noze. Ale i tato poměrná svoboda musí být kvalifikována. Tak zvané "pracovní skupiny" si sice mohou vymýšlet náměty a psát scénáře, ale konečné produkty jsou stále ještě přednětem schvalovacího řízení "ideových" rad.

Time se zmiňuje o případu režiséra Jana Němce a jeho filmu "O slavnostech a hostech". Tento film je satirou na komunistický dogmatismus a sektářství. Byl prý při-

liš ostrý a nebyl proto uvolněn k promítání.

V Austrálii jsme zatím viděli "Transport do ráje", "Romeo, Julie a tma", "Obchod na korze" a "Lásky jedné plavolásky". První tři se zabývají válečnou tematikou. Umělecky nejvýše byl "Obchod na korze" hlavně zásluhou slovensko - polského partnerství Jozefa Kronera a Idy Kaminské.

Z filmů, o kterých zatím jen můžeme číst, vypadá nejzajímavější "Josef Kilián" režiséra Pavla Juráčka. Juráček vzal za námět groteskní snový příběh člověka, osamělého uprostřed velkoměsta. Citujeme z Newsweeku:

"Osamělý dav si chodí pro společnost do půjčovny koček... Hrdina, který nosí svoji ucouranou kočku všude s se-

bou, hledá Josefa Kiliána, státního úředníka, který by mu mohl pomoci najít zmizelou půjčovnu. Nikde ho však nenachází, ačkoli jeho jméno je napsáno na všech dveřích. V dialogu padají otázky, které obnažují nervy lidí v kterékoli byrokratické společnosti:

"Čím se liší člověk od zvířete?" — "Co tím myslíte, když říkáte, že to se může stát jenom tady?"

Juráčkovo pojetí, říká Newsweek, je sice ostře analytické, ale vyznačuje se i lidským humorem. Hrdina například krmí kočku konzervovanými myšmi a nalévá jí mléko do sklenice pro šampaňské. Juráček se zřejmě zaštitil Kafkou: "Pro nás Kafka je skutečností. Není to ani tak jeho vliv, který na nás tak hluboce působí, ale realita naše-

nom na lásku ke mně a v jednom dlouhém záběru mi bude-tak říkajíc nabízet svá nadra. Něco z toho se vyplnilo, ale realita je realita. Ale představy se nedají zadržet rozumovou úvahou a jak život spěje dál do stáří, jak se život mění, vyvíjí, vyvíjí se i představa idylly. A tak jsme jeli na svatební cestu k malému moři uprostřed pevniny, kterou cválali Aváři, ulehnotu někde, kde nebude ani nohy, do písku, nechat se omývat vodou... Přecpaný vlak, očkovaní proti nešťovicím, úděsně horko, následkem očkování jakási podivná, bláznivě svědicí vyrážka na prsou (mých), davy, davy a zase davy, páchnoucí záchodky... a Balaton: samozřejmě, člověk vidí na druhý břeh, protáhla nudle, voda plná řas, jdeš tři sta metrů a pořád nejsi ani po boky ve vodě, horko, ďábelské slunce, člověk aby se spíše vznášel nad rozpálenou silnicí, schovávám se ve stínu, v noci nespím, jak mě pálí na prsou kůže, kapu si na ni citrónovou šťávu, jedna bolest překrývá druhou, pak už mám na prsou jenom tvrdý škvarek a ten už, díky bohu, přestává svědit. Přешlo to mně a začíná to novomanželce, a když to i jí přejde, udělá se nechtutná zima, že se vnoci třeseme spíš zimou než rozkoší. Nakonec se už těšíme zpátky domů, ještě se stavíme v Budapešti, ani si ji pořádně neprohlédneme, čímž rozesmutníme tetičku, u které spíme a jíme, nakoupíme dárky a drkotáme se nocí zpátky přes hranice. Při celni prohlídce nám vypadne z bařňohu kolo sýra (bylo to přede dvěma roky, kdy, jak víme, byla u nás po sýru a po jiných, požívatinách velká shánka), naproti se roztahuje nějaká protivná přítroublá rodinka s hluchoněmým synáč-

ho prostředí, která nás dohání ke kafkovštině."

Jinými slovy je Juráčekův "Josef Kilián" česká variace na orwellovské téma.

Věra Chytilová s oblibou natáčí filmy o mládeži. Její první velký film byl příběh z dívčího učňovského domova. Nyní je připraven pro export další její film s odlišnou problematikou, který se jmenuje "Něco jiného". Hrdinkou je gymnastka, která se soustředila na sbírání sportovních medailí.

Když už nemůže závodit, hledá marně něco, čeho by se mohla v životě chytit.

Rovněž budou vyvezeny na Západ filmy Jana Němce, Jiřího Weisese a Miloše Formana (tvůrce "Plavolásky"),

Americká chvála je štedrá: "Nové československé filmy - s jejich mladistvou silou a překrásně přirozeným měněním stylu - mají prostou poctivost a citlivost, která je radí do jedné skupiny velké humanistické tradice takových režisérů jako byli Griffith, De Sica, Jean Vigo a Satyiat Ray."

Jako všude jinde, trpí dnešní "československá vlna" nepochopením filmového publika. Svědčí o tom londýnský distributor čs. filmů docela výmluvně:

"... Jako všude jinde, obecnostvo se chce bavit, aniž by bylo nuceno my-

Dvanáct kytar

JOSEF KAINAR

Měl jsem dvanáct kytar

Ve svém životě

Všechny jsem je propil Ztratil

Utopil

Ted' na krku mám třináctou

A škrtí

Měl jsem spoustu kytar

ve svém životě

Tahleta poslední mě přijde

myslím draho

Tahleta poslední je jiná

Zlá jako stará panna

Trochu mi jak sfinga leží na skříní

Trochu jak úl když vymírají včely

Trochu jak stromek

který přišel s vodou S kalnou vodou

Struny jí praskají

jenom když usínám A když se

nad ni skloním

Já stále slyším to staré věčné z dětství

Tomu tak dát něco do ruky

A opravtíu jsem zkazil mnoho písni

A kolik not jsem zašlapal

A lásek nedohrál

Co je té kytáře po tom

Vymačkám z ní

to co v ní ještě je

Pár malých blues

Pár taktů naděje

Pár jisker natrsám

z těch jejích tvrdých strun

pro holky z Domovů

pro bláznů z Pampelun

- a pro svou Kuželku

Kuželka ráda blues -

abych si mohl říci

Co stihlo

Stihlo tě

s třináctou kytarou

v jediným životě

PROBLEMATIKA IDYL

KAREL SIDON

Když jsem byl panicem, začal jsem být básníkem. Obojí se výborně doplňovalo. Co se mi nepodařilo ve funkci první, uskutečnil jsem ve funkci druhé. A tak se stalo, že má poezie byla nesmírně, sexuální, že byla řadou idyl dýchajících láskou. Chtěl jsem "být rybářem na břehu velkého moře ráno se probudit a ucítit slanou vůni ryb a vedle sebe tebe mít oračem být jenž co den obrací vlhké kusy země a v poledne pít z tvých rukou teplé mléko bych chtěl. Ženo chtěl bych celý život ležet s tebou ve vysoké trávě mít stále .nablízku teplo tvého těla"; a to všechno, prosím, vzniklo v době, kdy jsem Ji ještě nepolíbil. Cím jsem byl váhavější a neschopnější ve skutečnosti, tím větší intenzity nabývaly mé poetické i méně poetické idyly. S idylyckými představami jsem byl vždycky na štíru. Skutečnost mi díky této schopnosti vyzívat se v budoucnosti, která nikdy nenastala, anebo nastala příliš skutečně, to znamená s malou úchylkou do reality, připadala nedostatečná. Rybářem na břehu moře jsem se nestal, zemědělství mě po absolvování nejrůznějších brigád také nelákalo, takže zbyla jenom ta vysoká tráva. Ale já jsem v ní chtěl ležet celý život, a to ještě s ženou, to jest: se subjektem abstraktním, jenž bude mít zavřené oči a bude mi znova a znova poskytovat nebývalé rozkoše, nebude s ním chladna, ani povinností jít na večeri a spát domů k rodinnému krbu, ten subjekt bude přetekat mírností, bude soustředěn je-

slit. Aby mohly konkurovat s bezduchými západními filmy, vyrábějí československé filmové ateliéry bezduché veselohry a stereotypní kopie amerických kovbojek a muzikálů. Davy chtějí vidět hollywoodské výpady, renezanční československého filmu se děje přes odpor publika. V tom je ta ironie." jun

kem, kterému se ve mně jaksí zalíbilo a dělá na mě obličej... Ale dosti! Tedy další idyla lehla popelem. A čas kvapí dál a to už člověk raději idyly vyhání ze své nebohé hlavy. Když přibude do rodiny ještě přírůstek a člověk neumí nic jiného než jakž takž sesmolit větu k věti, má tolik starostí s tím, jak sehnat to existenciální minimum, že se ani nedostane k tomu, aby si vymýšlel idyly. Ale je nenapravitelný, a jakmile se finančně trochu vzpamatuje a jeho rány se zacelí, jak si vydechne, už jde po ulici a praví své drahé: co bys ted' chtěla, vymaluj mi svou představu idyly. Ale ona se z toho vymkne a optá sena totéž tebe. A nastojme, co ty si představuješ!

Hacienda. Ve stínu zelených stromů stolek a židle. Z proutí. Na stolku otevřený psací stroj. Ve vysoké trávě se batolí naše šťastné dítě. Průzory mezi stromy vidět hladinu mořskou. Já a ty, má žena, ležíme v proutěných křeslech, tys dočetla poslední stránku mého nového románu, podáváš mi rukopis zpátky, nadšena jím, bereš mě za ruku a usmíváš se... a tam, pohled', přináší oběd, dva velké zlatavé bifteky... Fúj tajksl, stydím se za tuhle představu až do krve, ale když mám být poctivý, tak musím přiznat, že tohle se skutečně rovná mé současné představě idyly. Víme, že to je přímo vystřižené z kteréhokoliv západního magazínu, ale nemohu si pomoci. Je to zde. Zdá se, že nám (vám) mladický nadaný literát nebezpečně sní a zahnívá v buržoazních představách. Vyvedte ho z toho co nejrychleji! Ale já vím: vy mě vyvedete... Literární noviny

FERDINAND PEROUTKA

HEGEMONIE AMERICKÁ A SOVĚTSKÁ

Zacátkem leta byly předloženy dva dokumenty: společné rusko-francouzské komuniké, shrnující výsledky návštěvy presidenta de Gaullea v Moskvě, a komuniké varšavského vojenského paktu komunistických států. Z prvního komuniké jsme se dozvěděli, že Rusko a Francie pojalý úmysl spolupracovat a vytvořit jakési jádro, kolem něhož by se ostatní Evropa potom "v míru a v důvěře" seskupila. Druhé komuniké volá po konferenci evropských států, na níž by byly řešeny evropské problémy. Oběma komuniké je to společné, že vylučují Ameriku z účasti a vlivu.

Pro ideu, že by evropské státy samy mezi sebou měly řešit své záležitosti, zajiště mluví logika. Avšak právě proto, že je to tak nepopíratelně logické, musí vzniknout otázka, proč logika byla tak dlouho zanedbávána. Zdá se, že byly dvě logiky a že jedná pracovala proti druhé.

Evropa a Amerika nejsou dva proti sobě uzavřené kruhy. Jsou to dva kruhy, které se protínají. Evropa je nebo má být celek, který sám o sobě rozhoduje. Ale vedle tohoto celku existuje ještě jiný, širší celek: onen souhrn myšlení, citění a jednání, který nazýváme západní civilizací. Amerika ovšem, není členem evropského kontinentu, ale je členem západní civilizace, a v posledních desetiletích většina Evropy děkovala bohu za to, že tomu tak je. Když západní civilizace byla ohrožena v samotné své kolébce, v Evropě, Amerika byla volána na pomoc a dostavila se.

Evropa je nepochybně zeměpisný celek. Její nárok na celek duchovní byl však podroben katastrofám. Když se objevil Hitler, když se objevil Stalin, bylo by bývalo absurdní mluvit o evropském duchovním společenství. A nelze říci, že z Evropy vycházel do světa mír. Války mezi evropskými státy byly časté a dvakrát se rozšířily ve války světové. Spíše lze říci, že největší tragédie lidstva mívaly původ v Evropě. Už dvakrát se stalo, že jedna část Evropy byla smrtelně ohrožena druhou částí Evropy. Dvakrát se část Evropy hlásila k západní civilizaci a druhá část k nějaké jiné, hrubší civilizaci. Ale nyní prý tomu bude jinak, když se de Gaulle sešel se sovětskými politiky a když členové komunistického vojenského paktu se poradili.

Nyní, jak v Moskvě a Bukurešti se plánovalo, západní Evropa má uspořádat evropské záležitosti společně s tím, koho až dosud z mnoha závažných důvodů musila pokládat za nejhoršího nepřítele. To vypadá jako senzační obrat. Na druhé straně z jednání a konferencí má být vyloučena Amerika, kterou až dosud západní Evropa z mnoha závažných důvodů musila pokládat za nejlepšího přítele.

Může být podezíráno, že de Gaulle si bude tak dlouho zahrávat s myšlenkou odchodu Ameriky z Evropy, dokud si bude jist, že Amerika neodejde. Jsou však určité základní skutečnosti, které by měly být povzneseny nad potřeby diplomatických manévrů. Dostí odvážně, jak se mohlo zdát, řekl de Gaulle svým hostitelům v Moskvě, že Evropa musí být zbavena hegenonií americké i sovětské. Ve skutečnosti však řekl svým hostitelům, co toužili slyšet, aby se mohli cítit nevinnými. Mluvě jedním dechem o "hegemonii americké a ruské, de Gaulle prokázal svým hostitelům tu cennou službu, že nyní mohou svůj způsob vládnutí v Evropě pokládat za celkem normální - neboť, není-liž pravda, demokratická Amerika také provozuje v Evropě hegemonii. Hegemonie jako hegemonie. Ale obecně známá fakta nepřipouštějí žádné pochybnosti o tom, že americká hegemonie není více než metafora v de Gaulleových ústech, kdežto sovětská hegemonie nikdy nebyla metafora. Obyvatelé všech komunistických států by byli schopni povědět de Gaulleovi, jak vypadá hegemonie. Ale on zvolil nezepat se jich. Bylo mu třeba metafory pro slavnostní řeč v moskevském prostředí.

Jestliže se Američanů nad tím vším zmocňuje někdy pocit údivu a snad i ukřivdění, je to pocho-pitelné. Přišli do Evropy dvakrát, každé zdravě, téměř proti své vůli, a s velkou domácí opozicí proti tomu. Dva američtí presidenti musili kvůli tomu riskovat svou politickou existenci. Přišli jen,

Plánujete cestu do zámoří nebo máte v úmyslu pozvat své příbuzné na návštěvu? Obraťte se s důvěrou na

ODRA TRAVEL SERVICE

27-29 Elizabeth St., Melbourne, C. 1
Telefon 62-2908

Poradíme vám, opatříme cestovní doklady a zprostředkujeme bezplatně - cestu lodí nebo letadlem - kamkoli. Za hotové nebo na splátky. Pošleme za vás kamkoli též balíčky nebo peníze
Mluvíme česky

když byli vším úpěnlivým způsobem přivoláváni. Francie je přivolávala.

Po konci války Američané vždy projevovali velkou chuť co nejdříve opustit Evropu a vrátit se k svým vlastním záležitostem. Po první světové válce ani nevstoupili do Společnosti národů, poněvadž, podle jejich mínění, by je to zase zapletlo do evropských problémů. Bylo jim Evropany potom vytýkáno, že to byla chyba, že to oslabilo pozice demokracie. Po druhé světové válce Američané ihned demobilisovali a téměř překotně opouštěli Evropu, nechávající za sebou spousty válečného materiálu. Opět jim to bylo Evropany vytýkáno jako chyba. Když se lodí hromadily v přístavech, aby odvezly americké vojáky, evropským demokratům přešel mráz po zádech. Cítili, že Evropa je ponechávána na pospas sovětskému Rusku, které ani nenapadlo demobilisovat.

Roku 1948 přišla studená válka, v níž šlo o samostatnost a existenci národů o nic méně než předtím ve válce horké. Ukázalo se, že to, co bylo pokládáno za konec, není konec, nýbrž jen přechod k novému ději. Teprve tehdy Amerika revidovala svou chuť přenechat Evropanům, aby si vyřídili své záležitosti, jak mohou podle vlastních sil. Jako byli Američané předtím žádáni, aby přišli, byli nyní žádáni, aby neodcházel. Přítomnost amerických vojáků v Evropě má nyní jistý obětavý smysl. Když po obou světových válkách byly otevřeny německé archivy, vznikly pochybnosti o tom, zda obě tyto války by byly vypukly, kdyby nejdříve německý císař, potom Hitler se nebyli mylili o tom, zda Anglie a potom Amerika vstoupí do války.

Nyní takový omyl nemůže vzniknout. Při útoku na západní Evropu musily by být ihned napadeny americké posádky v Evropě, a Amerika by se automaticky ocitla ve válce. To je silný štít, který kryje také Francii, ať její vůdce jakkoli nyní filosofuje o přítomnosti Američanů v Evropě. Tato přítomnost slouží míru, pokud pohled na velké riziko může odstranit útočníka. Ještě žije generace, která za svou svobodu a národní existenci vděčí Americe. Vděčnost nebo nevděčnost snad nepatří do politiky, ale jistě patří aspoň do estetiky lidských pocitů...

De GauHeova cesta do Moskvy byla částí jeho cesty za slávou. Je to cesta vroubená leckterým nebezpečím. Mimo jiné také tím nebezpečím, že by se francouzský president mohl stát figurkou v sovětské a komunistické hře. o níž si nikdo nemůže být zcela jist, zda přestala.

Z určitého hlediska není v nynějších komunistických proklamacích nic nového. Komunisté byli vždy pro to, aby Amerika byla vypuzena z Evropy, a vždy měli v ústech slovo "mír". Nové je jen to, že jednu z jejich proklamací - moskevské komuniké - s nimi nyní podepsal francouzský president. Vzal na sebe značnou zodpovědnost. Předpokládá o sobě, že dovede rozlišit, kdy komunisté mluví o míru falešně a kdy upřímně. Nemůže být pochyby, že v minulosti komunisté vytrvale mluvili o míru falešně. Slovo "mír" dokonce bylo jedním z jejich útočných prostředků. Pacifistickými proklamacemi hodlali odzbrojit Ameriku, dávající přitom dobrý pozor, aby neodzbrojili sebe. Mírových kongresů, které pořádali, bylo tolik, že každý nový kongres vyvolával už jen zívnutí. Úmysly kongresů byly tak průhledné, že bylo třeba inteligence z toho nebo onoho důvodu omezene, aby nechápala, oč jde.

Tak bylo po dlouhá léta. Nyní francouzský president sází svůj věhlas na domněnku, že to je minulost, že toto všechno se změnilo, a že tentokrát komunisté mluví o míru upřímně...
(Z projevu v Rozhlase Svobodné Evropy)

p Q I I S T E N Í

odborně provedou

domů, bytů, obchodů, továren, zaměstnanců, aut, lodí, dopravní, úrazové a nemocenské, ŽIVOTNÍ či PENSÍJNÍ

R. C. Kugler & Associates

Insurance Brokers
958 Nepean Highway, MOORABBIN, S. 2C
Volejte česky či slovensky: (Melb.) 95-2421

Í ZLOBÍ VÁS OČI?

Bolí Vás hlava?

Noste brýle od OPTA!

J OPTO

, 'Capitol House, 109 Swanston S

(i MELBOURNE (vedle kina Capitol)
i 8. poschodí Telefon 63-2231

1 | DODÁME LÉKY VŠECH DRUHŮ

i Vaším příbuzným i bez lékařského předpisu, v nutných DŘÍDadech telerrafirhr

ZařizUjete-li byt nebo dům, poradte se s námi!

Jsme výhradními representanty pro senzační dekorační materiál

FIBREGLASS

DODÁME VÝHODNĚ VŠE POTŘEBNÉ z místního i dovezeného materiálu

Cxqutótt Jfuratéjmgá Co. Štj>. Htb.

1 a Carters Ave., Toorak Village, Vic.
Telefon 24-2044

Porada i rozpočet jsou nezávazné a zdarma

NEDOSTATEK PRÁVNÍKU

(Pokračování se str. 3) aby "vytyčila legislativní úkoly na příští období a vytvořila předpoklady pro kvalitní přípravu návrhů zákonů a ostatních právních předpisů".

Dr. Hrabal ještě dodal, že podal v NS návrh na prověření zmíněných údajů, "aby mohly být nedostatky odstraněny aspoň během několika roků".

Rovněž o situaci v čs. legislativě se jednalo v minulém měsíci. Dne 19. července zasedala vládní komise pro legislativu.

FEC/-sv-

Jimmy objevuje ČSSR

(Pokračování se str. 4) psát a potřebuji Austrálii. Nebuď smutná - vrátíme se. Svět se zmenšuje každým dnem a náš domov bude všude..."

Kdy se "Jimmy a Milena" vrátí, není mi známo. Zatím se zřejmě činí, aby byl event. návrat hladký.

Vraťme se však sami k původní otázce: vyplatí se čs. komunistům náklad na propagandu? V případě "Jimmyho" jsem na rozpácích. Záleží-li režimu na málo informovaných prostředcích, pak jak kniha, tak dobře vyhlížející autor dělají potřebnou práci a investice je úspěšná. Ostatním lidem z řad čtenářů a posluchačů přináší tato propaganda jen veselou zábavu a pro tu by asi neměli dirigenti čs. financí velké pochopení. Kolik je kterých, nevím. Nemohu posloužit ani přesným zjištěním, kolik kterých bylo na zmíněném večeru Australasian Book Society. Celkem se zúčastnilo - včetně účinkujících a uvaděčů - 32 osob.

Budeme tu šťastni, vím to...
Jimmy na to odpovídá: "Není vyhnutí. Chci

psát a potřebuji Austrálii. Nebuď smutná - vrátíme se. Svět se zmenšuje každým dnem a náš domov bude všude..."

-svět-

Dopisy redakci:

REVOIČRNI A POŽIAR, A SVOJE TÍFTT

Od smrti Stalina, od doby keď nastala zmena v komunizme samom, započalo sa rehabilitovať buď čiastočne alebo úplne tých komunistov, ktorí boli odstránení z vládnucej triedy uväznením alebo usmrtitím. Q tejto udalosti naširoko ša rozpisali - exilové časopisy a daktorých ako menovite dr. Husáka a L. Novomeského nazývali revizionistami, liberálmi, ba i odbojarmi proti centrálnemu vedeniu KSC za práva Slovákov.

Po prepustení na slobodu dr. Husáka a L. Novomeského z väzenia a po ich čiastočnej rehabilitácii započali vyvíjať činnosť na znovuzískanie stratených pozic o funkcii, ktorých boli zbaveni pred uväznením. Zbrojia proti linii Komunistickej strany Slovenska, ktorá vraj podľa ich tvrdenia nejde s vývojom a s duchom doby. Dovoľávajú sa za pokroko-vejších a liberálnějších pomerov na Slovensku. Podívajma sa z blízka na horeuvedených komunistov, aby sme ich mohli správne zaradiť tam, kde patria.

Dr. Husák a L. Novomeský sú z generácie intelektuálov, literátov, ktorí vystupovali ako Davisti na verejnosti. Ich politické zameranie bolo ľavicove- radikálne. Události za druhej svetovej války ich primknuly ku komunizmu.

Na počiatku II. svetovej války dx. Husák a L. Novomeský vstúpili do ilegálnej činnosti domáceho odboja, v ktorom reprezentovali a zastupovali Slovenskú komunistickú stranu a na pôde tejto i vyvíjali činnosť. Ich akcie v pozadí mali stále na mysli nastolenie komunizmu na Slovensku. Pred ničím sa nezastavili, účel im svätíl prosteředky. Husák bol nazývaný gangstrom v rukavičkách. Započali úsilie o pripojenie Slovenska k Sovietskému svazu. Snažili sa dostať pod kontrolu Komunistickej strany Slovenska i Národné povstanie. Po potlačení povstania majú na svedomie odvrátenie daktorých demokratických účastníkov gestapom a ich zastrelenie na Špilbergu v Brne. Po ukončení války dr. Husák ako poverenec vnútra nastolil hrúzovládú, pokúšal sa zlomiť volu slovenského národa po nastolenie slobody a demokracie. Väznice boli preplnené demokratmi. Po prehratých voľbách, keď komunisti museli opustiť kľúčové pozície, dr. Husák pričiňoval sa o oklešťovanie pravomoci slovenských samosprávných orgánov.

Komunistický puč na Slovensku riadil sám dr. Husák a po nastolení komunizmu sa stal jej neobmedzeným vládcom. Jeho pomstychtivosť ho primela k tomu, že osobne zdelil nekomunistickým politikým osobám, že ich Moskva už nepotrebuje. Neostali mu dŕžni a dodali, že revolúcia požiera svoje deti, načo Husák odvetil, že len zlé.

Moskva v CSR previedla utuženie politickej moci a prebitočných komunistov odstranila z verejného života. Tvrdenie bolo správne, že to postihne Davistov, nevývážili ortodoxných komunistov V. Širokého a spol., ktorí požívali dôveru Moskvy. S týmto opatrením dr. Husák odsedel 10 rokov väzenia a L. Novomeský 6 rokov, každý podľa toho, aký bol nebezpečný pre režim. Nevedeli, že akým temným silám na Slovensku pripravili cestu a že budú obeťou toho, čo nastolili.

Podľa horeuvedených skutočností nemožno tvrdiť, ž; dr. Husák a spol. by dakedy zastávali revizionistické tendencie komunizmu, nikdy za ich pôsobenia nepresadzovali sa za liberálnější pomery na Slovensku, než ako to marxizmus predpisoval a komunizmu prikazoval. Ak navonok jednali "v záujme Slovenska, za práva Slovákov", po každe mali na mysli upevnenie ich moci. Skutočná revízia pomerov a liberálny postup života doma nastane po pádu komunizmu a nastolenie demokratických poriadkov bez Husákovcov a slovenskému národu sa uľahčí, keď s nima sa nadobro rozlúči. J. Viola, Est Kew.

SUKOVO TRIO V AUSTRÁLI

První koncert Sukova tria (Josef Suk-housle, Josef Chuchro-cello a Jan, Panenka-piano) ve Wilsonové síni na melbournské universitě měl mimořádný úspěch. Turné po Austrálii pořádá Musica Viva.

- Ä i i i i i i i i i i i i n i m .

LETOVISKO "ŠUMAVA"

Locke's Way, blíže Belgrave South
srdečně zve všechny krajany na

TANEČNÍ ZÁBAVU

kteřou pořádá v neděli dne 14. srpna 1966

7 Začátek ve 3 hodiny odpoledne

Hraje Eda Zlatý se svým orchestrem

Jídlo - pití

(K dispozici budou pouze nealkoholické nápoje?)
Na farmě již můžete obědvat o 12. hodině

Hrají se tam též kuželky, odbíjená a stolní tenis

1 1 1 1 » i i i i i i i i 1 1 W

SOKOL BRISBANE

Se značným zadostiučiněním oznamujeme, že byla v Brisbane ustavena Tělocvičná jednotka Sokol. Pravidelné cvičení pro muže a ženy se koná každé pondělí od 7.30 do 9.30 hod. v tělocvičně Senior Citizens Club, 12 - 14 Berwick St., Valley. Přihlásit se lze v tělocvičně nebo telefonicky na č. 48-76-22. Ustavující valná hromada bude svolána do 3 měsíců. Věříme, že řady členů Sokola v Brisbane vzrostou na příměřenou sílu, neboť v exilu více než kde jinde platí heslo: Paže tuž, vlasti služ!

Za svolavatele: F. M. Vávra

ČECHOSLOVÁČT V ZAHRANIČÍ

— Ráno 8. července, odletěl z letiště v Pardubicích sportovním letadlem Čs. aeroklubu inž. Jiří Pazlík s manželkou Ludmilou a piletou dcerkou a se svým přítelem dr. Richtrem. Udali, že poletí do Bratislavy. Když letadlo nepřistálo na bratislavském letišti v 8.40 hod., jak bylo oznámeno, zalarmovala letištní bezpečnost pohraniční stráž a za několik minut zahájili pohraničníci palbu na letadlo, které právě letělo nad státní hranici. Jen jediná střela zasáhla jednu z vrtulí dvoumotorového letadla. Osm minut později byl neznámý stroj zjištěn rakouskou leteckou bezpečností a podle jeho značek bylo poznáno, že jde o čs. letadlo. To pak přistálo na letišti v Aspernu. Státní policie dopravila uprchlíky do Vídně, kde požádali o politický asyl. (Die Presse)

— Čs. uprchlík František Soukup (z Břeclavi) byl jmenován generálním ředitelem firmy Canada Foods Ltd., Keatville, Nova Scotia. Krátce po svém jmenování (1. 4. tr.) nastoupil obchodní cestu, při níž navštívil hlavní zákaznicky v Evropě a nyní je za týmž účelem v Jižní Americe.

— Čs. uprchlíci, přistěhovalci do Toronta z poslední doby, si založili vlastní "Klub novýchst", protože jejich zájmy a problémy jsou odlišné od těch, které mají starousedlíci a dřívější uprchlíci, sdružení v jiných spolcích. Klub má zatím 59 členů. Jedná se o založení podobných "Klubů nových" v Chicagu, N. Yorku a jinde.

— Edvard Then, křev studoval v Torontu s vyznamenáním (B. A.), dostal stipendium ontarijské vlády 2.000 dolarů k dalšímu studiu. Rodina Thénova pochází ze Vsetína na Moravě.

— Ve věku 73 roků zemřel v Londýně bývalý čs. vyslanec a člen čs. delegace u Spojených národů dr. Karel Lisický.

— Karel Kleniář, který vedl hotely v Melbourne, v Surfers Paradise, v San Francisku a znovu v Mel-

bourne, byl jmenován generálním ředitelem hotelu Inter-Continentál v Pago-Pago (Americká Samoa) v Pacifiku.

— Umělecká porota Francouzského muzea zvolila malíře Jaroslava Bureše za jednoho ze tří Američanů, jejichž díla budou trvale vystavena v síních muzea. Mezi převzatými Burešovými pracemi jsou i tři kresby postav ze Slovácka.

— V Torontu zemřel ve věku 60 roků František Tůma, průmyslník, bývalý předseda torontské odbočky Čs. národního sdružení v Kanadě.

— Dne 10. července se konal v Masaryktownu u Toronta 19. Československý den. Vzhledem k rozruchu, který byl vyvolán jednáním o event: prodej Masaryktownu, dostavilo se letos na tento výroční krajanský piknik přes 2 tisíce Čechů a Slováků. S/NH/FEC/H

SBÍRÁTE ŠKEBLE?

Čtenář ze Senegalu je sběratelem škeblí. Rád pošle balíček pěkných exemplářů z moří kolem západní Afriky, výměnou za škeble z 5. kontinentu. Adresu sdělí HD.

Mistrovství světa v kopané

(Pokračování se strany 8)

Už ve 13. minutě se záložník SSSR Siščinava dotkl při výskoku rukou míče v trestném území a anglický rozhodčí Dagnall odpískal pokutový kop, který Eusebio bezpečně proměnil. V další fázi hry se sovětské útoky jen valily na Pereirovu branku, teprve však ve 43. minutě se Sovětům po chybě portugalských obránců podařilo vyrovnat na 1:1, když Malafejev spolu s Baniševským doslova dotlačili míč za brankovou čáru. Po změně stran byla hra živější, neboť obě mužstva, byť unavena, vydala ze sebe vše, aby rozhodla utkání ve svůj prospěch. Portugalci byli útočnější a svou převahu také 2 minuty před koncem utkání vyjádřili vítěznou brankou, jejímž střelcem byl Torres.

FINÁLE: ANGLIE — NĚMECKO 4:2 (1:1, 2:2)

Angličané začali střetnutí ve velkém stylu, ve 13. minutě však jeden z anglických zadáků nahrál míč v gólové pozici stojícímu Hallerovi - a Německo vedlo 1:0. Němci pak vyrovnali hru v poli a Hurst o 4 minuty později score zápasu na 1:1, když hlavou ze šesti metrů překonal nervosního brankáře německého mužstva Tilkowského. V další části hry e útoky střídaly, v zakončení akcí však jakoby hráči obou týmů měli zodpovědnosti svázané nohy, a tak

SPORT V AUSTRALI

KOPANA V SYDNEY

PRAHA — APIA 0:4(0:1)

Před 8.000 diváky APIA opět předvedla výbornou hru a převyšovala domácí Prahu ve všech řadách s výjimkou asi 20 minut ve druhém poločase, kdy Praha měla několik brankových příležitostí, včetně Scheinflugovy rány do břevna. Praha opět hrála druhý poločas se zraněným Falzonem na křídle. Pro příznivce domácího mužstva bylo jedinou světlou stránkou zápasu, že Praha udržela čistou a otevřenou hru, i když tak těžce prohrála.

PRAHA — CORINTHIANS 0:0

V prvním poločase předváděla Praha exhibiční hru bez střelení, zatímco Corinthians se soustředovali na hráče Prahy. Na tuto tvrdou hru dopltil Sleight, který byl zraněn hned na začátku, a částečně i Gauto. Po přestávce byla Praha zřejmě unavena a dovolila soupeři předvádět hru, která jim minulou sezónu vyhrála druhou divisi.

Do konce sezóny zbývají jen 4 kola a Praha, která v posledních zápasech nehrála nejlépe, má dosud dobrou naději umístit se mezi prvními čtyřmi a hrát ve finálové soutěži.

Stav soutěže po 14. kole: APIA 22, Hakoah 20, Budapešť 17, Praha 17, South Coast 13, Pan Hellenic 13, Croatia 13, Yugal 10, Cumberland 8, Corinthians 7.

PŘÁTELSKÝ ZÁPAS

PRAHA — SING TAO S. C. 6:7 (3:3)

Praha sponzorovala další úspěšný mezinárodní zápas, tentokrát s předním hongkongským mužstvem Sing Tao. Výsledek vyjadřuje dobře průběh utkání, které se vyznačovalo neustálými útoky na obou stranách a chybami v obranách. Číňané hráli rychlý a důsledný systém 4-2-4 a Praha využila této příležitosti k experimentům se sestavou. -ra-

KOPANÁ V MELBOURNE

POLONIA — SLÁVIA 1:1 (1:0)

Mimořádně silný vítr kazil jinak zajímavý, rušný zápas na hřišti Poláků a měl i podíl na brance, kterou se domácí mláďzstvo ujalo v 30. minutě vedení. Jejich dalším pomocníkem při této brance byl i slavištický brankář Young. V prvním poločase podali proti větru hrající hosté lepší výkon, dobře kombinovali, jen před brankou znovu potvrdzvali svou už obvyklou nerozhodnost. Vyrovnávací gól dal 13 minut před koncem McCorauodale.

SLAVIA — MELBOURNE 2:0(1:0)

Slavia, která nastoupila znovu na hřišti soupeře, se nemohla prvních 15 minut rozehrát. Potom se však ujala iniciativy a po celý zbytek zápasu byla ve větší převaze v poli, než je vyjádřeno brankami (z nichž první byla ještě k tomu vlastní). V 73. minutě zachytil Reid podání McCorquodala a dal "bombou" druhou branku Slavie. Ve vítězném mužstvu hrála opět spolehlivě obrana. V brance nastoupil znovu Barotajs, který chytil několik nebezpečných ran. Z útoku zasluhuje zmínky McCorauodale a McGregor.

po 45 minutách odcházela mužstva do kabin s výsledkem 1:1, který odpovídá šancím i hře na hřišti. Po změně stran byly útoky Angličanů nebezpečnější. V 77. minutě se Anglie zaslouženě ujala Petersem vedení 2:1 a zdálo se, že je střetnutí rozhodnuto. Ale němečtí fotbalisté dali pak do hry vše a 30 vteřin před koncem záložníkem Webrem z 1. FC Koelnu vyrovnali na 2:2. Zápas musel být proto prodloužen 2 x 15 minut. V prodloužení byli už beze sporu lepší fyzicky lépe vybavení Angličané, kteří pak procházeli německými zadními řadami lehčeji a připraviu si i celou řadu nebezpečných akcí. Hurstem vstřelili ve 101. a ve 120. minutě dvě branky a stali se zaslouženě mistry světa. - Anglie hrála ve složení: Banks, -Cohen, Jack Charlton, Moore, Wilson, - Stiles, Bobby. Charlton, Peters, - Ball, Hurst a Hunt. Utkání řídil s velkým přehledem Švýcar Dienst za asistence postranních, Čechoslováka dr. Galby a Rusa Bachramova. Střetnutí se hrálo na kluzkém terénu, neboť krátce předtím v Londýně hustě přšelo.

VIII. světový šampionát v kopané byl šampionátem velkých překvapení. Většina mužstev praktkovala obranný systém hry (viděli jsme však zásluhou Portugalců a Maďarů skvělou útočnou kopanou), vyložené defensivně hrající teamy (Uruguay, Argentina, Čile atd.) se však neprosadily. Branek padlo 89, tedy přesně tolik, kolik na MS r. 1962 v Čile; průměr 2,78 na jedno střetnutí. Střeleckým králem se stal 24letý Portugalce Eusebio z Benfiky Lisabon, který vsílil 9 gólů a získal prémii £ 1.000, o kterou se rozdělil se svými spoluhráči. 2. Halier (Německo) 6 branek, 3. - 6. Bene (Maďarsko), Hurst (Anglie), Parkupan (SSSR) a Beckenbauer (Německo), všichni po 4 gólech.

SPORT DOMA I V CIZINĚ

Řídí **Karel Jajovský**, Mnichov

Pořadí: Anglie, Německo, Portugalsko, SSSR

Fotbalové mistrovství světa

Je sobota 30. července, 16,15 hodin. Na Wembley stadionu v Londýně běží 120. minuta dramatického finále VIII. mistrovství světa Anglie - Německo. 24letý Hurst z mužstva West Ham United prochází unavenými zadními řadami německých hráčů a bezmocnému Tilkowskému střelil čtvrtou branku. Pět vteřin nato švýcarský rozhodčí G. Dienst končí utkání. Hlediště zaplněné 100.000 diváky bouří nadšením, provolává slávu vítězům, hráči se objímají, aby hned nato přijali z rukou anglické královny Rimetovu trofej. Radost Angličanů je jistě oprávněná. Jejich národní mužstvo v dramatickém utkání, připomínajícím finále CSR - Itálie v r. 1934 v Římě, vítězí v nastaveném čase nad národním mužstvem Německa 4:2.

Vítězství je naprosto zasloužené, i když i Němci za svůj bojovný a nadšený i po technické stránce vynikající výkon zasluhují pochvalu. V prodloužení dvakrát 15 minut však ovládli kondičně lépe připravení Angličané hru, aby v závěru dominovali na hřišti. Strůjcem jejich vítězství byl 21letý pravý křídelní útočník Ball z Blackpoolu, který si v závěru zápasu dělal s německými zadáky co chtěl. Nad průměr zahrál i kanonýr Hurst, který vstřelil 3 krásné góly, i velký dribler Hunt, hrající při systému 4:3:3 levé křídlo.

Č T V R T F I N Á L E

PORTUGALSKO — S. KOREA 5:3 (2:3)

Severokorejci, kteří předvedli v 1. utkání MS kopanou třetí anglické divise, se na světovém šampionátu rozehráli a. senzacím vítězstvím 1:0 nad Itálií (poměr rohů však byl 15:1 ve prospěch Itálie; si zajistili účast ve čtvrtfinále. V boji o postup mezi 4 nejlepší týmy světa vedli nad Portugalskem po 22 minutách 3:0 a tak už málokdo z 30.000 diváků, v Liverpoolu věřil, že nastane velký zvrat ve hře. Potom však se prokázaly nesmírné schopnosti 24letého černého útočníka Benfiky Lisabon Eusebia, který ve 27. minutě snížil překrásnou střelou stav na 1:3, aby pak svým skvělým driblingem a instinktem probranky čtyřmi góly za sebou (dvěma z pokutových kopů, když byl předtím faulován v trestném území) získal po hodině hry Portugalsku konečně vedení 4:3. Po této psychologicky důležité brance hráli už Portugalci klidněji, projevila se jejich větší zkušenost, taktika, mohli praktikovat "svou hru", a tak po Augustově pátém gólu v 78. minutě nebylo už o jejich vítězství pochyb. Portugalský manažér Jose da Silva však po utkání prohlásil: "Nad Severní Koreou nevíťezilo mužstvo Portugalska, ale naše "černá perla" Eusebio!"

Z. NĚMECKO — URUGUAY 4:0 (1:0)

Nejsuverennějšího vítězství ve čtvrtfinále (alespoň podle výsledku) dosáhlo Německo, které zvítězilo v Sheffieldu nad Uruguayí 4:0 a proboujvalo se tak od r. 1934 už počtvrté do semifinále MS. Začátek

SVETOVÉ REKORDY

Místo "utkáni roku" USA - SSSR uskutečnil se v Los Angeles mezinárodní míting, na kterém dominovali téměř ve všech disciplínách američtí reprezentanti. Atletem číslo jedna byl 26letý tyčkař John Pennel, který zdolal 5,34 m, čímž překonal o 2 cm světový rekord svého krajana Seagrena. Pennel skočil týden předtím 5,35 m, tento jeho nejlepší světový výkon však nebude uznán za světový rekord, neboť byl dosažen na jakési "exhibici".

Skvělou úroveň měl i štafetový běh na 4 x 400 m, ve kterém americké kvarteto: Frey, Evans, Tommie Smith a Lewis, zaběhlo trať poprvé v historii pod 3 minuty, v čase 2:59,6 min., čímž zlepšilo o 1,1 vt. dosavadní světový rekord štafety USA, která v r. 1964 v Tokiu získala "olympijskou zlatou". Nejrychlejším členem byl Tommie Smith, jehož mezičas byl 43,8 vt.

I oba američtí desetibojaři byli na střetnutí s SSSR velmi dobře připraveni. Jak Russ Hodge tak i Tommie Toomey potvrdili v Los Angeles, že jejich nedávný výkon nebyl náhodný, když oba "šli" pod světový rekord bývalého reprezentanta Národní Činy, dnes už amerického státního občana Yanga, nad 8.087 bodů. Tentokrát zvítězil Hodge, jehož výkony byly ohodnoceny 8.230 body před Toomeym, který dosáhl 8.219 bodů.

•V nedalekém Berkeley se představil ve velké formě 19letý Američan Jim Ryun, který zaběhl nový světový rekord na 1 míli, když fantastickým časem 3:51,3 min. byl o 2,2 vt. rychlejší než v minulém roce v Rennes Francouz Michel Jazy. Student Ryun je tak už držitelem dvou světových rekordů: předtím totiž na studentských přeborech USA v Terre Haute v Indianě posunul hranici světového rekordu na 880 yd na 1:44,9 min.

utkáni patřil Uruguaycům, - byli to však Němci, kteří se ve 12. minutě ujali vedení, když při tomto důležitém gólu nehrál zrovna nejlepší figuru uruguayský brankář polského původu Maruzkiewiç, který mohl Heldovu slabou ránu z dálky krýt. Ani potom Uruguayci nekapitulovali, předváděli technicky výbornou kopanou, zbytečně se však uchylovali k faulům, které je stály nejen sympatie 45.000 diváků, ale co hlavní: vítězství. Ve 49. minutě byl jejich nejlepší hráč záložník Troche za napadení protihráče bez míče anglickým rozhodčím Finneym poslán *e hřiště. A ještě neuplynulo dalších 6 minut a stejný osud postihl i útočníka Silvu. A o 9 lidech byli dvojnásobní mistři světa Uruguayci proti dobře rozehranému týmu Německa bezmocní a bez šance na úspěch. Němci v "přesilovce" 11 na 9 vstřelili ještě 3 góly.

ANGLIE — ARGENTINA 1:0 (0:0)

Přestřastné vítězství Angličanů, kteří se pořádně nedokázali prosadit proti defenzivně hrajícím Argentincům a jedinou branku zápasu vstřelil Hurst teprve 11 minut před závěrem. Už ve 35. minutě vyloučil německý rozhodčí Kreitlein za "urážku na cti" argentinského záložníka Rattina, ale i v oslabení Argentinci statečně bránili. 88.000 diváků na Wembley stadionu v Londýně vidělo nehezké, tvrdé střetnutí, při kterém německý sudí odpískal více faulů, než tu prý diváci viděli od otevření stadionu. Podle argentinských novinářů zajistil Anglii postup rozhodčí, který musel odcházet ze hřiště uprostřed kordonu policie, jinak by ho asi rozvášnění argentinští diváci napadli.

SSSR — MAĎARSKO 2:1 (1:0)

Jestliže se v některých čtvrtfinálových bojích mistrovství světa musela v rozhodujících fázích na stranu vítězů přiklonit štěstěna, pak to platí v míří nejvyšší o sovětském týmu, který v Sunderlandu zdolal před 20.000 diváky Maďarsko 2:1. V prvních 45 minutách udávalo sice mužstvo SSSR tempo hry a už v 5. minutě se Čislerakem ujal vedení 1:0, celý druhý poločas však probíhal za drtivé převahy Maďarů. Ti sice hned v nástupu do 2. poločasu dostali ještě druhý gól, ale když Bene v 58. minutě snížil na 1:2, věřilo hlediště, že převahu musí Maďaři nakonec vyjádřit číselně. Nestalo se tak, i přesto, že všichni hráči - až na Maďara Matraie a, sovětského útočníka Baniševského - byli soustředěni před sovětskou brankou.

S E M I F I N Á L E

Z. NĚMECKO — SSSR 2:1 (1:0)

V jednom z nejslabších semifinálových utkání světových šampionátů, hraném v Liverpoolu před 42.000 diváky, zvítězili vtípnější, důraznější i střelecky pohotovější Němci, kteří se tak podruhé v hl-

UTKÁNÍ ČS. LEHKÝCH ATLETŮ

V premiéře sezóny, se hým čs. pülkařem Pěnzóny evropského šampionátu v Budapešti, zvítězili 1:49,4 min. Čs. lehké atletky zvítězily v Zábřehu nad Holanďankami jen těsně 59:58. Lehocká zaběhla do 20 disciplin. Daněk hodil diskem 61,78 m, Huebner skočil do výšky 205 cm, a závod na 800 m vyhrál Tomáš Jungwirth v čase 1:48,5 min. před dru-

PŘÁTELÉ HLEDAJÍ:

Zdeňka Moučku (Sydney?), Jiřího Deršáka z Kalina a Miroslava Cafourka (dř. Port Kembla), kteří má 2 dopisy v red., z toho 1 doporučený.

- Ve zkratce

— Vítězem A skupiny evropského pásma Davisova poháru se stalo družstvo Brazílie, které na Rolasá Garros stadionu v Paříži porazilo ve finále přemohitele Čechoslováků, tenisty Francie 4:1. Brazilský team s Barnesem a Mandarinem se nyní v mezipásmovém boji střetne s vítězem americké zóny, o kterém se rozhodne mezi tenisty USA a Mexika. B skupinu evropského pásma Davis Cupu vyhrálo Německo, které v závěrečném utkání v Mnichově zvítězilo nad tenisty Jižní Afriky nečekaně 3:2. Němci "narazí" v dalším utkání na vítěze asijské zóny.

— Zdá se, že z čs. kanoistů je na blížící se světové mistrovství nejlépe připraven Čtvrtečka, který vyhrál dva významné závody na 1.000 m a to v Esse-nu a Kodani, kde porazil přední evropské vodáky.

— Nejúspěšnějším čs. reprezentantem na mistrovství světa ve střelbě v západoněmeckém Wiesbade-nu byl držitel bronzové olympijské medaile Lubomír Nácovský z Kralup, který v soutěži velkorážnou pistolí obsadil druhé místo (589 b.) za Američanem Blankenshipem (595 ze 600 možných bodů).

— Poprvé v historii mistrovství Evropy v lehké atletice, které se uskuteční ve dnech 30. srpna až 4. září v Budapešti, se zúčastní všechny evropské členské země - 31.

storii kvalifikovali do finále MS. Sovětské mužstvo, kerému už v 7. minutě byl zraněn nejlepší hráč, záložník Szabo, a minutu před poločasem italským rozhodčím Lobellem vyloučen za faul útočník Čislenko, muselo celý druhý poločas praktikovat obranný systém hry 4:3:2 (Szafoo při tom jen státoval), při kterém bylo bez jakékoli šance na úspěch. A že nakonec neprohrálo s Němci ještě přesvědčivěji, na tom má zásluhu strážce sovětské branky Jašin, který chytl jako za dob své největší slávy. Branky Německa: Halier a Beckenfoauer, autorem gólu SSSR by 2 minuty před koncem utkání levý křídelní útočník Parkujan.

ANGLIE — PORTUGALSKO 2:1 (1:0)

"To bylo finále mistrovství světa", řekl po skončení londýnského střetnutí Anglie s Portugalskem trenér Portugalska O. Gloria. A možná, že měl pravdu, neboť 88.000 diváků na Wembley stadionu vidělo skvělou kopanou. Vítězní Angličané, hrající i tentokrát systémem 4:3:3, měli neprodyšné zadní řady, které rozhodly o jejich zaslouženém vítězství. Trenér Alf Ramsey pověřil 24letého záložníka Manchester United Norberta Stilese zvláštním úkolem: hlídat stále na každém kroku nejnebezpečnějšího muže Portugalska Eusebia, a zdá se, že vždy s pomocí některého z dalších zadáků se to Stilesovi podařilo. Eusebio ukázal sice i tentokrát své artistické kousky, střelecky se však ani on proti tvrdě, ale v mezích slušnosti hrající obraně Angličanů neprosadil. Proměnil sice za stavu 0:2 pokutový kop (pět minut před koncem), ale tato branka byla dosud jediná, kterou Angličané na světovém šampionátu inkasovali. Mužem číslo jedna u vítězného celku byl Bobby Charlton, který dvěma bombami zpečetil osud Portugalců a zajistil svému mužstvu poprvé účast ve finále MS. - Poražený portugalský team zanechal na Wembley stadionu nezapomenutelný dojem. Předvedl technicky vynikající hru, zdá se však, že brankář Pereira neměl ten nejšťastnější den, neboť se v 31. minutě podílel na prvním gólu Angličanů. Šanci svého života propásl však útočník Tores, který 2 minuty před závěrem ze dvou metrů nedokázal přehodit anglického brankáře Bankse.

ZASLOUŽENÁ "BRONZ" PORTUGALCŮ

Portugalští fotbalisté, kteří v kvalifikaci o účast na MS vyřadili Čechoslováky, dosáhli při svém prvním startu na světovém šampionátu velkého úspěchu, když zvítězili na Wembley stadionu v Londýně v rozhodujícím utkání nad SSSR 2:1 (1:1) a obsadili velmi čestné 3. místo.

(Pokračování na straně 7.)

HLAS DOMOVA

Vychází čtrnáctidenně. řídí redakční kruh

Adresa: Hlas domova,

8 Moorhouse St., Richmond, E. 1., Vic.

Telefon: 42-5980

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ: (Austr.) \$ 5.-, jednotlivý výstisk 20c.

PŘEDPLATNÉ DO ZAMOŘÍ: lodí za přibližně toipl předplatné tj. austr. \$ 5.-, £ stg (nebo NZ) 2/- -. US \$ 6.- nebo ekvivalent v jiné měně. — Výši letce kého příplatku do různých zemí sdělíme na požádání obratem.